

Бекітемін:

Мектеп директоры: К.Л.Аманов

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Мектепалды сынып

Білім беру ұйымының атауы: Талдық НОББМ

Балалардың жасы : 5 жас

Қандай кезеңге жасалды : Желтоқсан 16-20 2024-2025жыл

Желтоқсан – «Бірлік және ынтымақ» айы

Апта дәйексөздері: «Бірлік болмай тірлік болмас»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 16	Сейсенбі 17	Сәрсенбі 18	Бейсенбі 19	Жұма 20
Балаларды қабылдау		Күй күмбірі: Ерке сылқым Балалар үшін жайлы жағдай жасау..	Күй күмбірі: Ерке сылқым Балаларға тәрбиешінің толық аты-жөнін атап сәлемдесуді үйрету.	Күй күмбірі: Ерке сылқым Баланың бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау	Күй күмбірі: Ерке сылқым Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу.
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру		Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертенгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінінзді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Балаларға суды үнемді тұтыну жайлы ақпарат беруін сұрау	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рольдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)		<u>ҚР Әнуранын тыңдау</u> <u>Жылудық сәті:</u> Қуан, шаттан, алақай! Қуанатын күн келді. Күліп шықты күн бүгін Қайырлы таң! Қайырлы күн!	«Дөңгелек және сопақша» Максаты: Геометриялық пішіндерді ажырата білуге, оларға ұқсас заттарды топтай білуге, түстерін айта білуге үйрету. Суреттегі заттарды санауға, оларды сызып қосуға үйрету. Логикалық ойларын есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойшылдыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. Математика негіздері Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекет	«Аңдар қысқа қалай дайындалады?» Максаты: Жануарлардың қысқа қалай дайындалатынын әңгімелеу. Қоршаған ортамен танысу Қарым- қатынас іс –әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті	«Көлік» Максаты: Балаларға көлік туралы түсінік беру. Олардың қызметінің маңыздылығы туралы ұғымдарын кеңейту. Көлікті жапсыруға үйрету. Жапсыру Шығармашылық іс әрекет, бейнелеу іс-әрекеті
Ертенгілік жаттығу		Жүру түрлері: екі-екіден жүру; ұшымен, қолжағары, өкшемен қол, тізені жоғары көтеріп жүру. Жүгіру түрлері: екі-екіден жүгіру.	Жүру түрлері: екі-екіден жүру; ұшымен, қолжағары, өкшемен қол, тізені жоғары көтеріп жүру. Жүгіру түрлері: екі-екіден жүгіру.	Жүру түрлері: екі-екіден жүру; ұшымен, қолжағары, өкшемен қол, тізені жоғары көтеріп жүру. Жүгіру түрлері: екі-екіден жүгіру.	Жүру түрлері: екі-екіден жүру; ұшымен, қолжағары, өкшемен қол, тізені жоғары көтеріп жүру.

	Жүру. Екі қатарға екі-екідентүру. Б.к. н.т. бір-біріне қарау, қол ұстасып тұру. 1. Ұшығетүру, қолды жан-жақтан көтеріп. 2. Б.к. 3. Ұшығетүру, қолды жан-жақтан көтеріп. 4. Б.к. (6-7 рет). Б.к. н.т. бір-біріне арқамен, қол ұстасып тұру. 1. Бұрылу, бір-біріне қарау. 2. Б.к. 3. Бұрылу, бір-біріне қарау. 4. Б.к. (6-7 рет). Б.к. бір-біріне қарама-қарсы тұру, қол кеуденің алдында. 1. Бір-бірінді қолмен итеру. Б.к. 3. Бір-бірінді қолмен итеру. 4. Б.к. (5-6 рет). Б.к. н.т., бір-бірінің иығына бір қолдарын қойып, екінші қолдарын белге қойып тұру. 1. Жартлай отыру. 2. Б.к. 3. Жартлай отыру. 4. Б.к. (5-6 рет). Б.к. негізгі тұрысы, доптар төмен. Допты айналып секіру (5-6 рет). Жүгіру. Бір қатармен жүру. Тыныс алу жаттығу «Маятник» - түзу тұрып, аяқтарын иық деңгейінде қойып, таяқты арқасына жауырынан төмен ұстау; денесімен жанына қарай еңкейу; уақытта «Т-у-у-х-х» - деген дыбыспен демін сыртқа шығарады (5-6 рет).	Жүру. Екі қатарға екі-екідентүру. Б.к. н.т. бір-біріне қарау, қол ұстасып тұру. 1. Ұшығетүру, қолды жан-жақтан көтеріп. 2. Б.к. 3. Ұшығетүру, қолды жан-жақтан көтеріп. 4. Б.к. (6-7 рет). Б.к. н.т. бір-біріне арқамен, қол ұстасып тұру. 1. Бұрылу, бір-біріне қарау. 2. Б.к. 3. Бұрылу, бір-біріне қарау. 4. Б.к. (6-7 рет). Б.к. бір-біріне қарама-қарсы тұру, қол кеуденің алдында. 1. Бір-бірінді қолмен итеру. Б.к. 3. Бір-бірінді қолмен итеру. 4. Б.к. (5-6 рет). Б.к. н.т., бір-бірінің иығына бір қолдарын қойып, екінші қолдарын белге қойып тұру. 1. Жартлай отыру. 2. Б.к. 3. Жартлай отыру. 4. Б.к. (5-6 рет). Б.к. негізгі тұрысы, доптар төмен. Допты айналып секіру (5-6 рет). Жүгіру. Бір қатармен жүру. Тыныс алу жаттығу «Маятник» - түзу тұрып, аяқтарын иық деңгейінде қойып, таяқты арқасына жауырынан төмен ұстау; денесімен жанына қарай еңкейу; уақытта «Т-у-у-х-х» - деген дыбыспен демін сыртқа шығарады (5-6 рет).	Жүру. Екі қатарға екі-екідентүру. Б.к. н.т. бір-біріне қарау, қол ұстасып тұру. 1. Ұшығетүру, қолды жан-жақтан көтеріп. 2. Б.к. 3. Ұшығетүру, қолды жан-жақтан көтеріп. 4. Б.к. (6-7 рет). Б.к. н.т. бір-біріне арқамен, қол ұстасып тұру. 1. Бұрылу, бір-біріне қарау. 2. Б.к. 3. Бұрылу, бір-біріне қарау. 4. Б.к. (6-7 рет). Б.к. бір-біріне қарама-қарсы тұру, қол кеуденің алдында. 1. Бір-бірінді қолмен итеру. Б.к. 3. Бір-бірінді қолмен итеру. 4. Б.к. (5-6 рет). Б.к. н.т., бір-бірінің иығына бір қолдарын қойып, екінші қолдарын белге қойып тұру. 1. Жартлай отыру. 2. Б.к. 3. Жартлай отыру. 4. Б.к. (5-6 рет). Б.к. негізгі тұрысы, доптар төмен. Допты айналып секіру (5-6 рет). Жүгіру. Бір қатармен жүру. Тыныс алу жаттығу «Маятник» - түзу тұрып, аяқтарын иық деңгейінде қойып, таяқты арқасына жауырынан төмен ұстау; денесімен жанына қарай еңкейу; уақытта «Т-у-у-х-х» - деген дыбыспен демін сыртқа шығарады (5-6 рет).	Жүгіру. Екі қатарға екі-екідентүру. Б.к. н.т. бір-біріне қарау, қол ұстасып тұру. 1. Ұшығетүру, қолды жан-жақтан көтеріп. 2. Б.к. 3. Ұшығетүру, қолды жан-жақтан көтеріп. 4. Б.к. (6-7 рет). Б.к. н.т. бір-біріне арқамен, қол ұстасып тұру. 1. Бұрылу, бір-біріне қарау. 2. Б.к. 3. Бұрылу, бір-біріне қарау. 4. Б.к. (6-7 рет). Б.к. бір-біріне қарама-қарсы тұру, қол кеуденің алдында. 1. Бір-бірінді қолмен итеру. Б.к. 3. Бір-бірінді қолмен итеру. 4. Б.к. (5-6 рет). Б.к. н.т., бір-бірінің иығына бір қолдарын қойып, екінші қолдарын белге қойып тұру. 1. Жартлай отыру. 2. Б.к. 3. Жартлай отыру. 4. Б.к. (5-6 рет). Б.к. негізгі тұрысы, доптар төмен. Допты айналып секіру (5-6 рет). Жүгіру. Бір қатармен жүру. Тыныс алу жаттығу «Маятник» - түзу тұрып, аяқтарын иық деңгейінде қойып, таяқты арқасына жауырынан төмен ұстау; денесімен жанына қарай еңкейу; уақытта «Т-у-у-х-х» - деген дыбыспен демін сыртқа шығарады (5-6 рет).
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	«Құмырадағы гүл» Максаты: Балаларға құмырадағы гүлді жапсыруға үйрету. Достық пен жанапшылыққа тәрбиелеу, түрлі-түсті қағазбен, желіммен жұмыс жасай білуге үйрету. Жапсыру Шығармашылық іс-әрекет,	«Теңіз тап» Максаты: Балалар екі бірдей заттарды таба алады. Мүсіндеу Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті	«Қ дыбысы» Максаты: «Қ» дыбысының дұрыс дыбысталуын, әріп таңбасын қайталау, ойын арқылы ойлау қабілетін дамыту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. Суреттегі заттардың дыбыстарын айту. Үзік сызықтарды қосуға үйрету.	«Қағаз бетінде бағдарлау» Максаты: Заттармен шаманы салыстыруға және айырмашылығын ажырата білуге, кеңістікті дұрыс бағыттау білуге, заттың көлем, пішін, түсін ажырата білуге үйрету. Математика негіздері

	бейнелеу іс-әрекеті		Сауат ашу негіздері Қарым- қатынас іс –әрекеті, танымдық іс-әрекет	Танымдық іс-әрекет, зергтеу іс-әрекет
Кестеге сәйкес ҮІӘ	Сауат ашу негіздері Сөйлем құрау Мақсаты: Сөздерді қатыстырып, белгілі ретімен сөйлем құрай алу және сөйлемдегі бірінші, екінші, үшінші сөздерді ретімен айта алу дағдыларын бекіту Міндеті: Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. «Сөйлемді жалғастыр» дидактикалық ойыны -Балалар, мен сөйлемнің басын бастап айтамын, сендер мағынасына қарай аяқтайсындар. Ойын шарты: педагог сөйлемнің басын айтады, сөйлемді балалар аяқтау керек. Педагог: Балалар: Балалар бақта жүгірді. Атамшалағыммен шөтшіапты. Анам сиыр сауды. Ағаштың түбі қалың қар. Аю қыста ұйықтайды. Мал жайыл ауда жайылды. Балалар доп ойнады. Үсен машинені жүрді. Жұмыс дәптерімен жұмыс 1. Суреттерді кара. Әр сурет бойынша сөйлем құра. Сызбасын сыз.	Математика негіздері Жыл мезгілдері Мақсаты: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау. / Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту (кірікт 16.12) «Бұл қашан болады?» Ойындық жағдаят Мақсаты: Әр жыл мезгіліндегі табиғи құбылыстар туралы ұғымдармен таныстыру -Сыртта суық, жиі жаңбыр жауады. Жапырақтар сарғайып, жерге түседі. Құстар жылы жаққа ұшады. Адамдар көгөністер мен жемістерді жинайды. -Бұлықашан болады? (Күзде.) -Қар жауады, күн аязды. Қар борпылдақ болған кезде, одан қарлы кесектерді мүсіндеуге болады. Су қоймаларына мұз катады. -Бұл қашан болады? (Қыста.) -Жылынып, қар еріп, ағын сулар ағып жатыр. Гүлдер, шөптер өседі, ағаштар мен бұталарда жапырақтар гүлдейді. Құстар жылы жактан оралады. Олар ән айтады, ұя салады.	Сөйлеуді дамыту Қаңтар Мақсаты: Қыс мезгілінің ерекшеліктерін түсіндіру. Міндеті: Дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын дамыту және жетілдіру, дауыссыз г – ғ, л –р, ж–з, с–з, ж–ш, н–ң, х–һ дыбыстарды есту бойынша ажыратуға жаттықтыру (кірікт 16.12) Сұрақ-жауап -Балалар, қазір жылдың қай мезгілі? -Қыс мезгілі қай мезгілдің соңынан келеді? -Дұрыс, күз мезгілінің соңғы айы суық болып, жаңбырлатып, арты қарға ұласады. Сөйтіп қыс мезгілінің алғашқы айы басталады. -Қыс мезгілінде неше ай бар? -Қыс мезгілінің үш айы да қарлы, аязды, ызғарлы суықпен өтеді. -Балалар, қар қайтіп жауатынын білесіңдер ме? Дұрыс, қар жапалақтап, түйіршіктеніп те жауады. Көне, бәріміз бірге <i>жапалақтап, түйіршіктеніп</i> деген сөздерді қайталайық. -Қардың түсі аппақ, жер бетінде күмістей болып жалтырап жатады. Қар – жұмсақ, ұлпа. Сөздік жұмысы: <i>жапалақтап</i> – қардың жалпақ, ірі болып жаууы	Қоршаған ортамен таныстыру Өнеркәсіптегі адам еңбегі Мақсаты: Өнеркәсіптегі адам еңбегімен таныстыру. Міндеті: Әртүрлі мамандықтар, еңбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын, түсіну және бағалау. -Балалар жан-жақтарына қараңдаршы, бізді нелер қоршап тұр? Балалар атайды (заттар, ойыншықтар, жияздар). Заттардың бәрі адамның еңбегімен жасалған. -Балалар, «еңбектену» деген сөздің мағынасын қалай түсінесіңдер? -Еңбектену – жұмыс істеу, қажеттілік үшін әрекеттену, нәтижеге жету дегенді білдіреді. Адамдар табыс тауып, отбасын асырау үшін, біреудің және өзінің пайдасы үшін еңбектенеді. Әртүрлі салада еңбек ететін адамдарды қалай атаймыз? -Жұмысшылар, мамандық иелері, мамандар. Қандай мамандықтарды білесіңдер? Балалар білетін мамандықтары және ата-аналарының мамандықтары туралы айтады. - Балалар, біз бүгін өнеркәсіптегі адам еңбегімен

	2. Суреттерді ата. С дыбысынын орнын анықта. Сөздің басында болса – бірінші бөлікті, ортасында болса – екінші бөлікті, соңында болса – үшінші бөлікті көк қарындашпен боя. 3. Өрнектерді штрихта. 4. Үзік сызықтарды бастыр Қоршаған ортамен таныстыру Адам өмірі үшін судың, құмның, күн, ай сәулесінің, саздың, тастардың маңызын түсіну Мақсаты: Судың адамзат тіршілігіндегі маңызы туралы білімдерінестеріне түсіру және судың қасиеттерімен таныстыру. Міндеті: Адам өмірі үшін судың, құмның, күн, ай сәулесінің, саздың, тастардың маңызын түсіну «Непін дыбысы?» дид. ойыны Мақсаты: Судың дыбысын ажырату Судың сылдырлап аққаны, жаңбырдың тысырлап жауғаны, толқынның жағаға ұрған дыбыстары алдын ала жазылған ұнтаспадан шығады. Балалар дыбыс шығу аймақтары – өзен, жаңбыр, теңіз екенін тауып, олардың ортақ атауы «су» екенін айтады. - Жер бетінде су көп болса да, барлығы бірдей ішуге жарамды бола бермейді. Су тұщы және тұзды (ашы)	- Бұлқай мезгілде болады? (Көктемде.) - Күн жарқырайды, күн ыстық болады. Адамдар су айдындарында шоғылады. Ұяларда балапандар пайда болады. - Бұл қашан болады? (Жазда.) Дәптермен жұмыс. 1-тапсырма. Суреттерге кара Жыл мезгілдерін ата. Ағаштарды боя. 2-тапсырма. Жыл айларының атауын есінде сақта. Жылдың әр мезгілінде неше ай бар? «Жыл бойы» дидактикалық ойыны (доппен ойналады). Педагог допты лақтырып сұрақтар қояды: - Жылдың ақпан айы нешінші ай? - Жыл қай айда аяқталады? - Қазан айынан кейін қандай ай келеді? - Жаз айларын ата және т.б 3-тапсырманы Бірдей телпекті тауып, боя. Қанша телпек боялмаған? Оларды қоршап сыз. Сауат ашу негіздері Ойнай отырып оқимыз Мақсаты: Сөйлем құрап, сөйлемдегі сөздерді ретімен айта алу және құрылған сөйлемнің сызбасын құрай алу дағдыларын жетілдіру Міндеті: Сөйлемді ауызша талдау; жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау, берілген сөзге сөйлем құрастыру «Бөлшектерінен тап» дид. ойыны Педагог бір заттың бөлшектерін	<i>түйіршіктеніп</i> – қардың түйір-түйір болып жаууы - Балалар, көптеген акын, жазушылар қыс мезгілін суреттеп, өлең, әңгіме жазған. Бүгін акын Әнуарбек Дүйсенбиевтің «Қантар» өлеңімен танысамыз. Сөздік жұмысы: <i>жапалақтап</i> – қардың жалпақ, ірі болып жаууы <i>түйіршіктеніп</i> – қардың түйір-түйір болып жаууы - Балалар, көптеген акын, жазушылар қыс мезгілін суреттеп, өлең, әңгіме жазған. Бүгін акын Әнуарбек Дүйсенбиевтің «Қантар» өлеңімен танысамыз. Қантар Лебі мұздай, ызғарлы, Алып келді қыс қарды. Қысқы түндер ұзарды, Ұзақ күндер қысқарды. Аяз сүйіп қарсы алған Жердің аппақ тұлғасы. Басталады қантардан Қыс айының ортасы. Қыс мезгіліне арналған мақал-мәтелдердің мағынасын түсіндіріп, қайталадады. Қысына қарай – көктемі, Диканына қарай – егіні. Қар жауды деп қуанба, Артынан келер аязы. Қыстың камын жазда ойла. Дидактикалық ойын: «Дауыссыз дыбыстарды анықта» Шарты: «Қантар» өлеңіндегі	танысамыз. Өнеркәсіп – өндіріс орындары, зауыт, фабрикалар. Бұл жерлерде адамға қажет заттар жасалады. Мен сендерге ең тәтті өндіріс туралы айтқым келіп тұр. «Тәтті» өндірісте не өндіріледі? - Тәтті өнімдер. - «Рахат» фабрикасында әртүрлі кәмпит, шоколад, мармелад, вафли, печенье, токаш пісіріледі. - Фабрикада еңбек ететін адамдарды қалай атайды? - Кондитерлер. (Педагог «Қазақстан» шоколадын алып шығады). - Балалар, шоколадты неден жасайды? - Какао дан. - Какао – алыстағы Африка жерінде өсетін өсімдік, бұта. Бұтақтарындағы жемістерді теріп, кептіріп, ұнтақтап шоколад жасайтын шикізат алынады. Зауыт, фабрикаларға өнім жасау үшін әкелінетін заттар шикізат деп аталады. Мынау – тігін фабрикасы. Тігін фабрикасында тігіншілер, киім пішушілер, үтіктеушілер т.б. жұмыс істейді. Суретке қарап, киім тігу үшін тігіншіге қажет құралдарды атаңдар. - Тігін мәшинесі, қайшы, жіп, маталар т.б. - Киім тігу үшін тігін фабрикасына қандай шикізат жеткізіледі? - Дайын мата. - Киім әлемі тігілуі үшін көп
--	---	---	--	--

	болады. Біз ішу үшін қандай суды пайдаланамыз? -Біз ішу үшін тұщы суды пайдаланамыз. -Судың қасиеттерін еске түсірейік: Су мөлдір. Судың дәмі жоқ. Судың иісі жоқ. Судың пішіні жоқ. Су еріткіш. -Суреттерді пайдалана отырып, балаларды мәселені зерттеу үдерісіне бағыттады: суреттерді қарап шығып, сұрақтарға жауап береді. Талқылауға Көл тауысар да қатысады. Балалар судың неліктен «тіршілік көзі» деп аталатынын түсіндіреді. Сусыз адам, жануар және өсімдіктер тіршілік ете алмайтынын еске түсіреді. №1 тәжірибе. «Бу – бұл су». Педагог ыстық су құйылған шәйнекті ашып, балалардың назарын бұға аударады. Оның үстіне әйнек ұстайды, әйнекте тамшылар пайда болады. Бұдын су екендігіне көздерін жеткізеді. №2 тәжірибе. «Су сұйық». Суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құяды. Сукандай? Су сұйық, сондықтан ағады. №3 тәжірибе. Суды иіскеп көріңдер. Иісі бар ма? Суда иіс жоқ. №4 тәжірибе. Мөлдір ыдыстағы суға 2–3 түйір тасты салады. Тас көріне ме? Сумөлдір. №5 тәжірибе. Суды ішіп көріңдер. Дәмі бар ма? Судың дәмі жоқ. №6 тәжірибе. Суға кант салып	тізіп айтады. Балалар ненің бөлшегі екенін тез табу керек. 1. Терезе, шатыр, қабырға – ... (йі) 2. Жапырақ, дінгек, бұтақ – ... (ағаш) 3. Дөңгелек, кузов, кабина, руль – ... (көлік) 4. Бас, аяқ, ауыз, өркеш – ... (түйе) Дидактикалық ойын: «Сөздің бірінші дыбысын айт» Мақсаты: айталған сөздің бірінші дыбысын айту Жұмыс дәптерімен жұмыс 1 Суреттегі көліктерді ата. Дауыссыз дыбыстардан басталатын көліктер туралы сөйлем құра. Сызбасын сыз. 2 Дыбыстық талдау жаса 3 Нүктелерді үзбей бастыр, тұс киізді толықтыр. 4 Үзік сызықтарды бастыр. Көркем әдебиет Торғайлар қуанышы Мақсаты: Тілдік ойлау қабілетін дамыту. Міндеті: Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; -Қыс мезгілі сендерге ұнай ма? -Қыста ауа райы қандай болады? Бүгін ауа райы қандай? Жұмбақ Қанаты бар талмаған Аспанда ұшып самғаған. (Құс) -Қандай құстарды білесіңдер? -Қыста ұшып жүретін құстарды көрдіңдерме?	«мұздай», «ызғарлы», «қарлы», «түндер», «ұзарды», «қысқарды» сөздерінің ішнен дауыссыз дыбыстарды педагогтің көмегімен табалы. Мысалы: «мұздай» сөзіндегі д – дауыссыз дыбыс. «Ызғарлы» сөзіндегі з дыбысы да дауыссыз дыбыс. Тапсырма ауызша орындалады. Математика негіздері Жыл мезгілдері Мақсаты: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау. «Бұл қай мезгіл?» ойындық жаттығуы. Педагог суреттерден (жыл мезгілдерін) көрсетеді, балалар оларды атайды) Дәптерімен жұмыс. 1. Жұмбақтардың шешуіне байланысты суреттерді қоршап сыз: қыс – көк қарындаш, көктем – қызыл, жаз – жасыл, күз – сары түспен. Балалар жұмбақтарды тыңдайды, болжамдайды, жауапқа қатысты сурет таңдайды. Қоршайды 2-тапсырма. Жыл мезгілдерінің айларын ата. «Жылдың әр мезгілінде неше ай бар?» – сұрағына жауап береді 3-тапсырма Заттарды жыл мезгіліне қарай таңда, сызып қос «Мен бастаймын, жсалғастыр!» ойындық жаттығуы.	адамдар еңбек етеді. Дайын матаны жүргізуші мәшинеме жеткізеді, жүкшілер матаны түсіреді. Матаны өлшеп, киімді киім пішушілер пішеді, тігіншітігіп шығарған киімді үтіктеушілер үтіктейді, дайын өнім дүкенге жеткізіледі. Барлық адам бір-бірінің игілігі үшін қызмет жасайды: тігінші тіккен киімді барлығы киеді. Шахтер өндірген көмірді тігінші де, құрылысшы да, кондитер де пайдаланады. Құрылысшы салған үйде тігінші де, шахтер де, басқа мамандық иелері де тұрады. Балалар суретті қарап шығып, өнеркәсіп жұмыстарын талқылайды. Оларды адам қалай пайдаланатынын талқылайды. Қонаққа қуыршақ келді деп, суретін тактаға іледі «Балалар, менің атым – Көркем, мен сендерге ойыншық фабрикасынан келдім». —Балалар, қуыршақ Көркемге сыйлық жасайық. Балалар екі топқа бөлініп, 1-топ дайын қағаздардан қуыршаққа арналған киімдер қияды, 2-топ ермексаздан кәмпіттер жасайды Сауат ашу негіздері Дыбыстық талдау. Мақсаты: Дыбыстық талдау жасауға жаттықтыру Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз
--	---	---	--	--

	көрейік. Қант қайда? Су еріткіш. № 7 тәжірибе. Қатты суықта су неге айналады? Су мұз болып катады. -Балалар, суды не үшін қорғауымыз керек? Жер бетінен су жоғалып кетсе не болар еді? Бізсуды қорғау үшін қандай көмек көрсете аламыз? -Су – тіршілік көзі. Суды үнемді қолдану керек. Үйдегі кранды дұрыстап жабу керек. Суды ластауға болмайды, кокыс, қалдықтарды лақтыруға болмайды. Көркем әдебиет Жыл басына таласқан жануарлар Мақсаты: Ертегі сюжетін рөлге бөліп мазмұндауға үй Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау -Балалар, бір-бірімізге жақсы тілегімізді айтайық. -Достарыңнан жақсы тілек есту ұнады ма? Көңіл күйің көтерілді ме? -Балалар, ертегі тыңдағанды жақсы көресіңдерме? -Қандай ертегі білесіңдер? -Балалар, жылбасы болуға таласқан жануарлар туралы ертегіні итаспадан тыңдаймыз.	-Торғай қандай құс? (Молын, кінжентай) -Торғай пайдалы құс, ол зиянкес құрттар мен дөңгелек, нан қиқымын жейді. Торғайдың қанатының астындағы мамық жүндері қыста қалындайды, сондықтан олар суыққа тоңбайды, төзімді болады. Бүгін біз торғай туралы ақын Мұбарак Жаманбалиновтың «Торғайлар қуанышы» өлеңімен танысамыз Торғайлар қуанышы <i>Бір уыс дән шашып қап, Шолып едім қашықтан, Ұшып келіп әр жақтан, Жапырласты торғайлар.</i> <i>Қалғандай-ақ ашығып, Шоқып-шоқып асығып. Сілкініп те алады, Қанаттарын қазады. Секіріп те ойнайды, Өздерін шет ойлайды. Қарасады айнала:</i> Қайырымды қай бала? Сөздік жұмысы: қашықтан – алыстан шоқып-шоқып – торғайдың тамақ жесуі Өлең мазмұны бойынша сұрақ-жауап: -Өлең қалай аталады? Балалар торғайларға не шашты? -Торғайлар тамақты қалай жеді? -Торғай сөзіне сөйлем құра. Тіл ұстарту жаттығуы: Ос-ос-ос – құстар бізге дос. Ұс-ұс-ұс – ұшып кетті құс. Дидактикалық ойын: «Торғайлар» (баланың зейінін дамыту). Шарты: «Күн» дегенде – қанатын қағып ұшады. «Түн» дегенде – балалар ұйықтайды.	Алдымен көктем, содан кейін... жаз. Алдымен бүгін, содан кейін... ертең. Алдымен қантар, содан кейін... ақпан Қазақ тілі Менің елімнің рәміздері Мақсаты: Туды, Елтаңбаны және Гимнді бір-бірінен ажырата білуге үйрету. Міндеті: Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. (кірікті 16.12) Сұрақ - жауап -Балалар біз қандай мемлекетте тұрамыз? -Қазақстан Республикасында тұрамыз Біздің ұлтымыз қандай? Қазақ. Біз қай білде сөйлейміз? -қазақ тілінде. Туды көрсетіп сипаттау. -Балалар мынау ҚР-ның мемлекеттік туы. Туымыздың түсі аспан түстес көк. Көк түс – бірлік пен ашық аспанды көрсетеді. Туымыздың ортасында сәуле шашқан күн бейнесі орналасқан. Ол – тыныштық пен байлықтың белгісі. Күн астында қалықтап ұшқан қыран құс бейнесі орналасқан. Ол еркіндіктің, қазақ халқының жан-	дыбыстарды анықтау... «Түсіне қара» дидактикалық ойыны Мақсаты: көк дөңгелек көрсетілгенде дауыссыз, қызыл дөңгелек көрсетілгенде дауысты дыбыстан басталатын сөздерді айту «Сөздегі дыбыстың орнын дұрыс анықтау» дидактикалық жаттығуы Мақсаты: айтқан дыбыс сөздің басында болса, қызыл дөңгелекті, сонында болса, көк дөңгелекті, ортасында болса, екі дөңгелекті көрсету -р-ара, арман, арық, рақмет, қарбыз, қырық, рақат, раугаш, ару, Ардақ т.б.); -ә-(әтеш, әткеншек, әңгіме, кәрі, әтір, Күләш, бәтеңке, бәліш, әріпт.б.); -м-(мақта, мал, мамық, қамыр, монша, моншақ, Әмина, камзол, қаймақ, тамыр т.б.). Жұмыс дәптерімен жұмыс 1 Суреттерді ата, буынға бөл Суретті өз сызбасымен көс. 2. Дыбыстық талдау жаса 3. Суретті штрихта. 4. Бастыр. 5. Үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр. Шығармашылық іс-әрекет
--	---	---	--	--

	Ерте заманда жануарлар жыл басы болуға таласыпты. Ертегіден көрініс көрсету (жылқы, түйе, сиыр, қой, тауық, ит, тышқан). Балаларға ертегінің мазмұнын оқып беру Сөздік жұмысы: <i>жусан</i> – дәмі ащы, бозғылт түсті шөп <i>жабағы</i> – екі түрлі мағынада қолданылады: 1) қой мен түйе малының қысқы жүні; 2) жабағы деп бір жасар құлынды айтады <i>бақташы</i> – мал бағушы <i>өркеш</i> – түйенің арқасында бір не екі айыр болып тік шанышылған қомы Ертегінің мазмұны бойынша <i>сұрақ-жауап</i>: -Ертегі қалай аталады? Ертегі қалай басталады? -Жылдың басы болуға қандай жануарлар таласты? -Жылқы не айтты? Түйе не деді? -Ал сиыр не айтты? Момақан қой не деді? -Ит не деді? Әтеш не айтты? Тышқан не айтты? -Түйе неге жыл басы бола алмады? Дидактикалық ойын: «Қарада есінде сақта» (баланың есте сақтау қабілетін дамыту) Шарты: ертегідегі жануарлардың суреттері көрсетіледі. Бала кейіпкерлерді рет-ретімен атап шығады. Қимылын, жүрісін, дауысын бейнелейді. Педагог ертегінің басын айтады, балалар аяқтайды.	Ұйықтамаған құс айыбын өтейді. Педагог «Торғайлар қуанышы» өлеңін екінші қайтара оқиды. Суреттер арқылы тақпақты жаттатады. 3-4 балаға өлеңді жатқа айтуды ұсынады. Дене шынықтыру Допты лақтыру Мақсаты: 2–2,5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру дағдыларын қалыптастыру Міндеті: 2–2,5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру, допты екі қолымен біріне (арақашықтығы 1,5–2 метр) басынан асыра лақтыру, допты екі қолымен арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 метр). / Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту (Кірікт 16.12) Бір тізбеке сап түзеп тұрып, текшелерді қойып, қолдарына доп алады. Екі тізбек немесе екі сапқа	дүниесінің кеңдігінің белгісі. Туымыздың сабы бекітілген тұсында қазақтың ұлттық ою-өрнегімен көмкерілген. Бұл ою-өрнек қазақ халқының қол өнер шебері болғанын білдіреді. Мемлекеттік туымыздың авторы қазақтың қылқалам шебері Шәкен Ниязбеков. -Қане, балалар бәріміз бірге қайталайықшы. -Балалар осы мемлекеттік туымыз туралы кім қандай тақпақ айтады. -Өте жақсы балалар, сендер туымыз туралы тақпақты жақсы біледі екенсіңдер. Елтаңбаны көрсетіп сипаттау. -ҚР-ның мемлекеттік рәміздерінің бірі – Елтаңба. Елтаңбада көгілдір түстің аясында шаңырақ бейнеленген. Шаңырақтан күн сәулесі тәріз дес уықтар таралған. Шаңырақ пен уық – отбасы негізі, Отанымыздағы көптеген ұлттардың бір шаңырақ астындағы бірлігін көрсетеді. Оң жағы мен сол жағында қанатты қос тұлпар бейнесі бейнеленген. Ал елтаңбаның жоғарғы бөлігінде бес бұрышты жұлдыз орналастырылған. Бес жұлдыз – әр бір адамның, халықтың жол нұсқайтын жарық жұлдызы деген мағынаны білдіреді. Ал төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу жазылған. Ол мемлекетіміздің атын білдіреді. Осы бір әсем де асқақ Елтаңбаның авторлары: Шота Уалиханов, Жандарбек Мәлібеков. -Қане балалар бәріміз бірге қайталайықшы.	Сүйкімді қошақан Мақсаты: Қошақан бейнесінің суретін салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру Сурет салу Міндеті: Қазақ ою-өрнектерінің сипатын, колоритін жеткізе отырып, көлемді пішіндерді бояу, парактың ортасын, бұрыштарын, жоғарғы, төменгі, оң және сол жақтарын ажырату, тік сызықтардың әртүрлі үйлесуімен құрылған қазақ ою-өрнегінің элементтерін салу Жапсыру Міндеті: Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. Мүсіндеу Міндеті: Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөлшектердің салыстырмалы көлемдерін сақтау Құрастыру Міндеті: Ұжыммен сюжеттік құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту.
--	---	--	--	---

2-3 баллаға ертегінің мазмұнын айтуды ұсынады. Балалардың қайталап айтып беруін бағалайды.	тұрып, бастапқы қалып бойынша тұрады. Лактыру батын сақтайды және допты алысқа лактыруға тырысады. Педагогтің белгісі бойынша 1- сапталылары залдын он не сол жағымен доптың артынан жүгіреді. 2- сапталылардың артына келіп тұрады. Допты себетке салады. Белгіленген сызық бойына екі тізбекке сап түзеп тұрады.	-Балалар осы Елтанбасмыз туралы тапсақ айтайықшы. Әнұранды сипаттау. -ҚР – ның мемлекеттік рәміздерінің бірі – Гимн. Гимнді салтанатты жағдайларда, екі ел бастылары кездескенде, үлкен жиындардың ашылуын да орындайды. Сонымен бірге өз балабақшаымызда күнде таңертең айтылады. Гимнді орындағанда міндетті түрде орындарымыздан тұрып, он қолымызды жүрегіміздің тұсына қойып орындаймыз. Гимннің авторлары: Нұрсұлтан Назарбаев, Жұмекен Нәжімеденов, Шәмші Қалдаяқов. -Балалар бірге қайталайық. Шығармашылық жұмыс -Балалар ендігі оқу іс-әрекеті мізді шығармашылық жұмыспен жалғастырамыз. Балалар шығармашылық жұмысымыз да жетілдіріп жазыру арқылы Тулы бейнелейміз.	Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту
Музыка «Елтанбасы елімінің» әні: Д.Омаров, сөзі: С.Қалиев. Мақсаты: Еліміздің рәміздерін кастерлей, бағалай білуге әрбиелеу.	Қимыл-қозғалыс ойыны: «Асық алу». Шашырап жүреді, жүгіреді, педагогтің бұйрығымен жерден асықтарды алады. Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындайды. (5рет) «Асық лактыру» – дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлбеу қойылған нысанға асықтарды лактыру (арақашықтығы – 2,5 метр). Құрсаулардың (4 құрсау) айналасында тұрады, құрсау жанында асықтар жатады. Балалар асықтарды алып, құрсау ішіне лактырады. «Қазанға» көп асық тастаған бала жеңімпаз атанады.	Музыка «Елтанбасы елімінің» әні: Д.Омаров, сөзі: С.Қалиев. Мақсаты: Еліміздің рәміздерін кастерлей, бағалай білуге әрбиелеу.	Дене шынықтыру Мақсаты: Міндеті: 2-2,5 метр арақашықтықтағы нысанға құм салынған қашықты, асықты лактыру, допты екі қолымен бір-біріне(арақашықтығы 1,5-2метр)басынан асыра лактыру, допты екі қолымен зағтардың арасымен(арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лактыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу(арақашықтығы 4-5 метр)
Міндеті: Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күймен байланыстыра білуді қалыптастыру. Музыка тыңдау: «Қазақстан жалауы»(Д. Омаров) Ән айту: «Елтанбасы елімінің» әні: Д.Омаров, сөзі: С.Қалиев. «Тәуелсіздік таны» (А. Шырынбекова) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан»(үнтаспада) «Көңілді балалар»(литва халық әуені)(өңдеген Г. Ломова) Бигер:«Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау «Илгитай»к.х.а.(өнд. Б. Дәлденбай)	тұрып, бастапқы қалып бойынша тұрады. Лактыру батын сақтайды және допты алысқа лактыруға тырысады. Педагогтің белгісі бойынша 1- сапталылары залдын он не сол жағымен доптың артынан жүгіреді. 2- сапталылардың артына келіп тұрады. Допты себетке салады. Белгіленген сызық бойына екі тізбекке сап түзеп тұрады.	Музыка «Елтанбасы елімінің» әні: Д.Омаров, сөзі: С.Қалиев. Мақсаты: Еліміздің рәміздерін кастерлей, бағалай білуге әрбиелеу.	Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту
Міндеті: Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күймен байланыстыра білуді қалыптастыру. Музыка тыңдау: «Қазақстан жалауы»(Д. Омаров) Ән айту: «Елтанбасы елімінің» әні: Д.Омаров, сөзі: С.Қалиев.	тұрып, бастапқы қалып бойынша тұрады. Лактыру батын сақтайды және допты алысқа лактыруға тырысады. Педагогтің белгісі бойынша 1- сапталылары залдын он не сол жағымен доптың артынан жүгіреді. 2- сапталылардың артына келіп тұрады. Допты себетке салады. Белгіленген сызық бойына екі тізбекке сап түзеп тұрады.	Музыка «Елтанбасы елімінің» әні: Д.Омаров, сөзі: С.Қалиев. Мақсаты: Еліміздің рәміздерін кастерлей, бағалай білуге әрбиелеу.	Қимыл-қозғалыс ойыны:

				«Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан»(үнтаспада) «Көңілді балалар»литва халық әуені(өңдегенТ. Ломова) Билер:«Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау «Илигай»к.х.э.(өнд.Б. Дәлденбай)	«Асық алу». Шашырап жүреді, жүгіреді, педагогтің бұйрығымен жерден асықтарды алады. Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындайды. (5рет) «Асық лақтыру» – дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлбеу қойылған нысанаға асықтарды лақтыру (арақашықтығы – 2,5 метр). Құрсаулардың (4 құрсау) айналасында тұрады, құрсау жанында асықтар жатады. Балалар асықтарды алып, құрсау ішіне лақтырады. «Қазанға» көп асық тастаған бала жеңімпаз атанады. Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінен сәл ашық қойылады, оң аяқты арт жаққа жіберу, оң қол шынтақтан бүгіліп, кеуде тұсында. Асықты лақтырғанда оң қол төмен түсіріліп, төмен, артқа жіберіледі. Асықты қолды алдыға созып, сонан соң жоғары көтеріп лақтырады.
Серуенге дайындық	Үнемді тұтыну Неге энергия үнемдеу керек? Энергия — біздің өміріміздің ажырамас бөлігі. Электр қуатын үнемдеу арқылы табиғатқа көмектесіп, үй шығындарын азайтуға болады. Энергияны үнемдеудің қарапайым әдістері:	Үнемді тұтыну • Электр құралдарын өшіру. Қолданылмаған электр құралдарын өшіріп отырыңыз. Телевизор, компьютер немесе жарық өшірілмей тұрса, ол қосымша энергия тұтынады.	Үнемді тұтыну • Энергия үнемдейтін шамдар пайдалану. LED шамдары мен энергия үнемдеуші құрылғыларды қолдануға тырысыңыз.	Үнемді тұтыну Неге энергия үнемдеу керек? Энергия — біздің өміріміздің ажырамас бөлігі. Электр қуатын үнемдеу арқылы табиғатқа көмектесіп, үй шығындарын азайтуға болады. Энергияны үнемдеудің қарапайым әдістері:	
Серуен	№ 12 серуен картотекасы. Бақылау: Ауа райын бақылау (өзгешеліктерін айту) Еңбек: Көрші топтың	№ 13 серуен картотекасы. Бақылау: Желді бақылау. Желдің соғу бағытын бақылау, аңғарымпаздыққа,	№ 14 серуен картотекасы. Бақылау: Қысқы ағаштарды бақылау. Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан	«Қауіпсіздік сабағы» № 7 ТАҚЫРЫП. «АДАСЫП КЕТКЕН ЖАҒДАЙДА МЕН НЕ ІСТЕУ КЕРЕКПІН?»	

балаларының енбегін карау.
 Жеке жұмыс:
 Торғай, торғай тоқылдақ
 Жерден тары шоқып – ақ
 Бөтекесі бұлшып,
 Шиқ – шиқ етіп отырмақ.
 Қимылды ойын: «Қуыспак», «Өз
 орныңды тап»
 Өзіндік іс – әрекет: кеңістікті
 бағдарлай білуге, ептілікке баулу.

байқағыштыққа тәрбиелеу.
 Еңбек: Ойын алаңын қардан
 тазалауға көмектесу. Балаларды
 еңбекке, тазалыққа баулу.
 Жеке жұмыс: Мозайкалар
 құрастыру.
 Қимылды ойын: «Қаздар мен
 түлкілер»
 Мақсаты: балалардың қимыл –
 қозғалысын дамыту, достыққа
 тәрбиелеу. Өз беттерімен келісіп
 ойнауға
 үйрету.
 Өзіндік іс – әрекет: киімдерін
 әдемілеп жинау.

айырмашылығын айыруға үйрету.
 Еңбек: киім шкафтарын жинау. Өз
 – өзіне қызмет ете білуге
 тәрбиелеу.
 Жеке жұмыс: жұмбақтар жасыру:
 Қанаты жоқ ұшады,
 Аяғы жоқ жүреді
 Аузы жоқ ұлиды (Боран)
 Мақсаты: Ептілікке, шапшандыққа
 баулу. Қар лақтырып ойнау,
 бірлікке баулу.
 Өзіндік іс – әрекет: ақшақар жасау.
 Қимылды ойын: «Ормандағы аю

Мақсаты: балаларға адасып
 кеткен жағдайда дұрыс әрекет
 етуді үйрету.

Міндеттері:
 балаларды адасып кеткен
 жағдайда көмектесетін негізгі
 кеңестермен таныстыру;
 адасып кеткен жағдайда
 орнында қалудың
 маңыздылығын түсіндіру.
Материалдар мен
ресурстар: әртүрлі жағдайлар,
 қабылдануы тиіс әрекеттер
 бейнеленген карточкалар.

**Ұйымдастырылған іс-
 әрекет:**

Тәрбиеленушілермен
 амандасу.
 Адасып кеткен жағдайдағы
 қарапайым кеңестермен
 таныстыру.
1-кеңес. Орнында тұр. Егер
 адасып кетсең, ең бастысы –
 орнында қалу. Бұл
 ересектердің сені тез табуына
 көмектеседі.
 Көмекті күтіп, орнында тұрған
 баланың иллюстрациясын
 көрсету.
2-кеңес. «Анашым/ Әке» деп
 қатты дауыстап, айналаға
 мұқият қара.
3-кеңес. Егер телефон болса,
 ата-анаңа қоңырау шалып,
 тұрған жеріңді айт (немесе
 айналадағы нәрселерді
 сипатта). Телефон жоқ болса,
 ересек адамнан қоңырау
 шалуды өтің. Егер
 анаңның/әкеңнің телефон
 нөмірін білмесең, біреуден
 полицияға қоңырау шалуды

өтін. Егер формадағы полицейді көрсен, оған барып, аласып кеткенінді айт. **4-кенес.** Егер көшеде/саябақта аласып кетсең, қауіпсіз жер тауып, сондакір. Мысалы, жақын жердегі дүкен, бутик немесе кафе. Кассирге, сатушыға, әкімшіге, күзетшіге, даяшыға немесе тазалаушыға жакында. Аласып кеткенінді айтып, көмек сұра.

5-кенес. Бейтаны садамдарға еріп кетпе. Ешқашан бейтаныс адамдармен бірге кетпеңіз, тіпті олар көмектесуді ұсынса да. Жақын маңдағы кез келген дүкенге барып, күзетшіден немесе сатушыдан полицияға қоңырау шалуын сұраныз немесе адам көп жиналған, жарық жерге тез барып, өтіп бара жатқандардан полиция шақыруын сұраныз.

Балаға барлық ересек адамдардың қауіпсіз бола бермейтінін түсіндіру, өз-өзін қорғауға үйрету маңызды.

1 «Бейтаныс адам» сөзінің мағынасын түсіндіріңіз. Бейтаныс адам - бала жеке танымайтын және балаға туысқан болып табылмайтын адам. Ересектер ғана емес, балалар да бейтаныс болуы мүмкін. Егер бейтаныс адам мейірімді жүзбен күлімсіреп, достасуға тырысса да бұл

оның қауіпсіз екенін білдірмейді.
Тәрбиеші: бейтаныс адам- біз жеке танымайтын, ешқашан кездеспеген немесе сөйлеспеген адам, тіпті біз оны білсекте, бірақ бізге туыс болып табылмайтын (мысалы, көрші, анамның танысы, әкемнің досы және т.б.) адам. Таныспен бейтаныс адамдар арасындағы айырмашылықты түсіну маңызды.

Туыстар(таныстар)-бізге жақын адамдар біздің анамыз, әкеміз, әжелеріміз, атал арымыз, бауырларымыз және басқа туыстарымыз. Олар бізге қамқорлық жасайды және әрқашанк өмектесуге дайын.

Бейтаныс адамдар-бұл бізге туыстар болып табылмайтын адамдар. Бейтаныс адамдар мейірімді болуы мүмкін, бірақ біз абай болуымыз керек, өйткені біз олардың қалай әрекет ететінін білмейміз.

2. Балаға «Жоқ» деп айтуды үйретіңіз:

Балаға өзін жайсыз сезіндірген адамға «Жоқ» деп айтуға құқығы бар екенін түсіндіріңіз.

					Баламен көмек көрсетуден бас тартуы мүмкін жағдайлармен жұмыстаныңыз: «Кешіріңіз, мен сізбен бара алмаймын, мен үйде болуым керек». «Кешіріңіз, мен кәмпит ала алмаймын, менің анам/әкем бар». Баланы біреу оның еркіне қарсы бірдене жасауға мәжбүрлемек болса, айғайлап, жүгіріп, көмекке шақыра алатынын түсіндіріңіз. 3. Балаға кімге сенуге болатынын айтыңыз. Бала ата-анасына, басқа сенімді ересектерге (мұғалімдерге) және полицияға сене алатынын түсіндіріңіз. Бала өзін ынғайсыз сезінсе немесе оған қауіп төнсе, осы адамдардан көмек сұрауға үйретіңіз. 4. Әртүрлі жағдайлар туралы айтыңыз. Балалармен бейтаныс адамдардың кездесуі мүмкін әртүрлі сценарийлерді ойнаңыз. Ешкімнің баладан өзін ынғайсыз сезінтетін немесе ұятқа қалдыратын нәрсені сұрауға хақысы жоқтығын түсіндіріңіз. Баламен қайда тұратынын бейтаныс адамдарға айтпау керектігі және бейтаныс адамдармен бірге ешқайда бармау керектігі жөнінде сөйлесіңіз.
Серуеннен оралу		Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру.	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Балалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.

балалармен жеке жұмыс	Зейнурге түстерді ажырата білуге үйрету. Сөйлеуді дамыту	Инжудің құрастыруға деген қызығушылығын арттыру. Құрастыру	Қайшымен жұмыс. Қол моторикасын дамыту.	Өртүрлі ағаш суретін сала білулерін бекіту.
Балалардың іс- әрекеті (ойын, танымдық, коммуникатив- тік, шығармашыл- дық, экспериментал- дық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)*	• «Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» Күн мен түн Бұл ойын аланда ойналады. Алаң ортасына көлденең сызық сызылады да, оған қарам-қарсы екі жағынан әрбір бір метр сайын тағы екі сызық сызылады. Ойыншылар саны жағынан бірдей екі топқа бөлінеді. Топтың біріне “күн”, екіншісіне “түн” деп ат қойылады. Ойын жүргізуші топтың бірінің атын атайды. Мәселен; ойын жүргізуші “күн” деп дауыстаса, “түн” тобындағы ойыншыларды мәре сызығына дейін қуып барады. Ойынның мақсаты қарсыластар тобынан көп адам ұстау.	• «Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» Алшы Ойын басталар алдында әрбір ойыншы сақасын иреді. Кейде барлық ойыншылардың сақасын бір бала уыстап алып, жерге шашады. Кімнің сақасы алшы түссе, сол ойынды бірінші бастайды Ойынға қатысушылар әр ойыншы үш-төрт асық тігіп, кезегімен ата бастайды. Сақа мен асық ирген кезде бірдей жағымен түскен болса, асықты алып әрі қарай ата береді. Сақа алшысынан түсіп, асық басқаша жатса да, асықты алады. Сақа мен асықтың жатысы сәйкес болмаса, асықты алуға болмайды. Кезегін келесі ойыншыға береді. Осылайша жердегі асықтар таусылғанға дейін ойын жалғаса береді	• «Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» Асық ату Аумағы 2-3 қадамнан тұратын шенбер сызылады. Ортасына әр ойыншы келісім бойынша екі-үш асықтан тігеді. Сақасын иіру арқылы кезек алған ойыншылар 5-7 қадамдай жерде тұрып, тігілген асықтарды сақамен ата бастайды. Ойыншы сызықтың сыртына шыққан асықты ғана алады. Егер ойыншы бірде-бір асықты шенбердің сыртына шығара алмаса, ойыннан шығады. Ойыншылардың бәрінің кезегі біткенде ойын қайта жалғасады.	• «Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» «Сықырлы таяқ» - қазақтың ұлттық ойыны. Ойыншылар қол ұстасып, шенбер бойына дөңгелене тұрады. Қолына таяқ ұстаған ойын жүргізуші шенбер ортасына шығып, ойыншыларды нөмірлеп шығады да, ойын шартын жариялайды. Содан кейін кез келген бір ойыншының нөмірін атайды да, жерге тіреп тұрған таяқты жібере салады. Нөмірі аталған ойыншы таяқты жерге құлатпай алса, өз орнына барады, ал таяқты құлатып алса, айыбын тартады, ойыншылардың ұйғаруымен ортаға шығып, өнер көрсетеді. Ойын шарты бойынша, әр ойыншы ең аз дегенде, бір реттен ортаға шығарылады.
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен әңгіме: «Мен Отаныммен мақтанамын!» ашық ұйымдастырылған іс әрекетке балалардың қатысуы туралы	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен әңгіме: • Интернет қауіпсіздігі Интернет желісіндегі қауіп-қатерлер туралы балаларды ақпараттандыру. Балаларды әлеуметтік желілерде қауіпсіздік ережелерін сақтауға үйрету.	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен әңгіме: • Интернет қауіпсіздігі Интернет желісіндегі қауіп-қатерлер туралы балаларды ақпараттандыру. Балаларды әлеуметтік желілерде қауіпсіздік ережелерін сақтауға үйрету.	Өнегелі 15 минут Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балалардың интернетті пайдалану уақытын бақылау